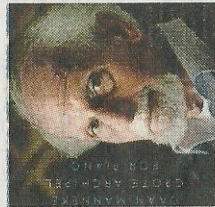

Een majestueuze cyclus, op de goede manier geheimzinnig

KLASSIEK

Daan Manneke

Grote Archipel

(Zefir Records)

★★★★★

De feestelijkheden rondom de 80ste verjaardag van Daan Manneke, een van Nederlands meest productieve componisten, liggen net achter ons. Maar er is een mooi toetje gekomen in de vorm van een opname van zijn indrukwekkende pianocyclus 'Grote Archipel'. De uit Zeeland stammende Manneke houdt zich al zijn hele compositorische leven bezig met ruimte. Hoe klinkt muziek in de ruimte, hoe wordt de ruimte onderdeel van die muziek.

In de Grote Archipel is het wat dat betreft niet anders. De compositie, een pianocyclus van ruim vijftig minuten in zes delen, is opgedragen aan de provincie Zeeland. Manneke zag een archipel voor zich, eilanden die dicht bij elkaar liggen en toch ieder hun eigen cul-

tuur hebben. Eilanden die door uitwisseling en contacten over en weer iets van hun individualiteit verliezen, waardoor nieuwe dynamiek ontstaat. Maar ook eilanden die zich juist afzonderen, niets van anderen willen weten en uiteindelijk vergaan.

De zes delen, verbonden door steeds een tussenspel en ook los uit te voeren, werden gecomponeerd voor zes door Manneke bewonderde pianisten: Ralph van Raat, Geoffrey Madge, Kelvin Grout, Hannes Minnaar, Jelena Bazova en Daniël Kramer. Deze zes speelden de cyclus vorig jaar oktober in de Zeeuwse Concertzaal in Middelburg, waar deze live-opname is gemaakt.

Hoewel Manneke bewust geen illustratieve muziek schreef, ga je je

onbewust afvragen of in het vijfde deel ('Evokation BWV 611') een ietwat geïsoleerd, streng gelovig eiland in klank wordt gevangen. Halverwege dit deel is de Bach van 'Christus wir wollen loben schon' (BWV 611) ineens heel dichtbij, al voelde je hem ook al aankomen in de ingenieus verstopte dalende toonladders, die Bachs koraalwerking voor orgel kenmerken. De Grote Archipel is een majestueuze cyclus, op de goede manier geheimzinnig, niet al zijn geheimen meteen prijsgevend. De zes uitvoerenden 'zingen' op hun instrument, wat bij muziek van Manneke haast een vanzelfsprekendheid is. Fantastische en intrigerende muziek die je meteen weer wilt beluisteren.

Peter van der Lint

Trouw, 13-12-2019